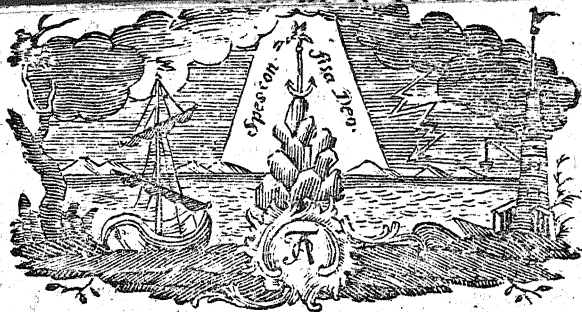

B
051/139
1897

A' P O Z S O N Y I MAGYAR MŰZSA

KÖLT BÓLD OG ASZSZONY HAVÁBAN.

Engedelmet infál füz-fa Poëtárok

Hogy nem versbe küldi Mufáját hozzátok
Kevés kertben terem telen Majoránna

Én is vig kedvemnek vagyok már utánna
Ritkán tehet kapni jól öfzve körözött

Boroftján kofzorut a' Rekeptyék között
Azomban a' por is, belepte a' falat

Pihenő lantommal, már a' firhang alatt.

Ti Isteni vérből származott *Mufák!* a' kiknek tisz-
teletetekre mi is óltárokat emelünk, segítségerek.
Te is szárnyas *Pégasus!* rugj-ki még egyszer
egy forrást a' Magyar *Hélikon* hegyén; hogy abból a'
Tudományoknak árvíz módjára folyó patakja, a' mi é-
des Hazánkat meg-öntözhesse, és annak földjét mint a'
Nilus Egyiptomot termékennyé tehesse = Szabad legyen
mind-

mind-azon-által Nékünk a' mi Magyar Musánkrol egy két szót szollani. Mi ebben magunkat egy dologhoz kötni nem akarjuk, ha nem a' mík nevezetesk lesznek, azt az É. Közönséggel közleni el nem mulatytyuk; tsak ugyan a' M. Hazát illető tudományos dolgok lesznek a' mi szorgalmatosságinknak első gondjai, a' külföldieket sem hagyván-el, kivált mikor valami Társaság meg-fej-tegetésre való kérdéseket ad-ki. Reménylyük azért hogy ez a' mi Magyar Musánk, a' melyly minden hónapban egy árkusból álván a' Magyar Hírmondó mellett ingyen megyen, a' Magyar Haza előtt talán talál valami ked-vefféget. Ha pedig erről bizonyosok leszünk, és ha tudni fogjuk, hogy tsekéj foglalatosságunk meg-elégíti a' kedves Hazának kívánságát; ígérjük hogy egy hó-lapban két árku is küldünk, ha több É. Olvasók méltóztatytyák tiszteletre méltó neveiket, *Magyar Hírmon-dónk*, s *Musánk* Homlokára iratni. — És ámbár már egynehány hasznos segitstfégeket öszve gyűjtöttünk: mindazáltal ha Hazánk Tudósai nagyobb és illendőbb munkájokat nem sajnálják a' Magyar Musára, és ben-nünket erre a' szereztsére méltóztatnak: az ilylyen Mu-fák barátinak és elébbmozdítójainak, azt, igaz háládó szívvel meg-fogjuk köszönni, és dítséretre méltó mun-káikkal, mint egy drágasággal az É. Közönségnek ud-varolni el nem mulatytyuk egy pénz nélkül — De, a' valami munkájokat áruban borsátó, Könyv-áros, és Köny' köto Uraknak különös közönségeffé leendő Tudósítá-fokat, először 1. másodszor 2. harmadszor 2. forint és 30 Krajczárért iktatytyuk-be leveleinkben, ugy pedig hogy leveleiket frankon küldjék ez alatt a' tzim alatt, *A' Magyar Hírmondónak* — frankon. — Ha azért a' mi igyekezetünk az É. Közönségnek több s na-gyobb részétől farkantyuztatik; ugy a' tellyes erőből való szorgalmatóság is mi Nálunk dupláztatni-fog. — — De a' munka után látván — Illendőnek és kötelef-fégünknek íréltük lenni, hogy az Ország előtt esmeretes, vagy esmeretlen, belől vagy kívül lévő, élő vagy meg-hólt Tudos Hazafiakat a' Vallásban való külömbféget el-temetvén, ajánlyuk leg-először-is a' Nemes Magyar Haza előtt örök emlékezetre. — Meg-elégesszünk azzal Ked-ves Magyar Hazám! ha azt nem kiáltyák-fel minékünk

a' Musák és ezeknek hiv Tisztelői *Uliteratum plausum non desideramus.* Nem akarjuk hogy az olylyas dibdáb emberek ditsérjenek: de még is nagyobb örömünk lesz, ha, (a' mint a' régick munkaiknak nagyobb betsülleréért) a' Magyar *Praxitelesz*eket a' mi márványinkra, és az Hazafiakból vált *Mýrókat* a' mi ezüstyecinkre ki-vágván, leg-alább igyekezerünk haszontalannak lenni nem mondatik. — Minthogy pedig azok, a' kik a' Tudófokat betsülik és szeretik, már azzal a' Tudományokat is előmozdittyák 's apolgattyák: azért meg-érdemlik a' Magyar Musák baráti is, és így az előre fizető Urak is, hogy ebben a' rendben egy kis helylyet nyerhessenek. A' kik most a' későbbi jelentés miatt ki-maradnak, mászor, és ezután minden esztendőben ki-fognak menni — Azt ugyan hiszszük, hogy mind azokat a' kik a' Magyar Virágzó Tudós Közönséges-Társaságnak elő-fái, nem esmérjük, és így neveiket most a' hív, jó, emlékezetnek sem szentelhettyük: reményjük mind-azon-által hogy itt is meg-enged nekünk az É. Közönség, anynyival is inkább, minthogy nem azt akarjuk, hogy a' Hazát meg-rostáljuk, és azok a' kik ki maradnak, ne legyenek derék emberek. Azért hogy *Ciceró* soha sem tudta mi a' *Paradiastole*, azért hogy a' mi Szántó-vető Magyarjaink nem tanulták a' *Metáphorát*: nem következik hogy *se Tropus* sem *figura* nem volna. — Bizván azért az É. Közönség jó neven való vételéhez, és tapasztalt szeretetéhez.

Ti lelki Baráti a' kilentz Musáknak!
Fénylő sugárai a' Magyar Hazáknak!
Engedjétek-meg, hogy e' *Músa* homloka
Drága *Neveteknek* hadd legyen birtoka
Hogy így a' Maradék, tisztelvén *Nevetek*
Építsen *Áthénást* 's *Romát* belölleret,
Hogy a' külső Tenger 's a' külföld-is lássa
Hogy lehet a' Magyar más Nemzettség mássa.

* * *

Adami Mihály. Trentsini-fi, Udvari Magyar Ágens
Bétsben. Irt egy Magyar Grammatikát. Ő Felségét a'
a 2 II-dik

II-dik JÓSEFET, és a' többi Fels. Testvérjeit Magyar nyelvre tanította.

Adámi János. a' Pofonyi Királyi Fő-iskolában Statistikát tanító Professor. Egy derék ember.

Abfalterer József. Győri Kánonok, és az oda való apróbb Oskolák' helybe levő igazgatója. d. e.

Abhortis György. Szombathelyi Prédikátor Szepes Vármegyében.

Abaris. Scytha, egy Világi bölts. Erről bővebben írt *Vesprémi István* a' Doktorok életéről írt Deák könyvében.

Acs Mihály. Kemény-Csabai Prédikátor 1700ban írta a' Bóldog Halál Jzekerét.

Adonyi György. Eszterházy Hertzeg Plenipotentziárius. Egy a, tudományokat szerető Férjfiak közzül.

Almájs János. Írt egy Disputátziót az Átomusokról. *Eranequerában* 1708dik éftrend.

Ágg-Kolofvári. Professor. d. e.

Ágg István. Az Unitáriusok Superintendense Kolosvárt. Írt sok munkákat. Tavaly hólt meg.

Árszuly Theodor. Unit. Katholikus Pap. Gyulán.

Ábely Károly. Az eggyesült Küküllő és Maros-Szék Vármegyéknek Táblás Ura. Lakik N. Ernyén Erdelyben. Egy a' Tudományok elébb-mozdítói közzül.

Almájs Anna. Gyöngyösön, egy az olvasott Afz-zonyágok közzül.

Alvintzy Péter. Borsátot-ki Kaffán egynehány munkátskákat, a' melylyekre Pázmán Péter Kárdinális 1609. válaszolt.

Ambrófs János. Közégi-fi. Írt *Jenában* 1659ben egy írást. *De Origine Gentis Regni Hungarici.*

Ambrosorvsky Mihály. Egri N. Præpost. Egy tudományokban gyönyörködő Férjfi.

Ambrosy János. Zolyom Vármegyei-fi. Berlinben Confist. Confiliar.

— *Ambrófs Sámuel.* Pest. Prokátor. e. a. t. sz. F. k.

Apátzai Csere János. Ultrajectumban cefztette-ki a' Magy. Enciclopediát 1653ba. és a' Calvin. Katek. *Ams. terdában.*

Apafy Mihály. Erdely. Fejedelem s. a. t. nagy tudományú ember. Magyarra ford. a' *Vendelinus Theologiáját.*

Aschbád Nemesfői. Prédikátor Sopronban születet.

Aszalay József. de Szendrő, a' F. K. H. T. Tanács tagja, és a' fzelid mesterségek egy élébb mozdítója.

Apáti Miklos írta a' *Vitam triumphantem Civilem.* Amsterd 1688.

Árcózi Benedek. Erdélybe, mérges Unitarius. Írt valamit a' mely világ elébe soha sem jött. Lakott *Kolozsvárt.*

Ármbruster Sámuel Sz. Gyógyre való, a' munkája, *Bisfenæ piæque agtationes mortis & æternitatis* *Poson.* 1671.

Ambrófy Sámuel Prédikátor N. *Faluban Árva* Várm a' tanult emberek közzé-való.

Artner Wilhelm. Sopronyba való, hires törvény tudó, hagyott maga' után íráfokat is.

Aszalay István Nagy hirü törvényt-tudó, az ő esze nyomdokit, lehet látni máig is a' *Corpus Jurisban.* a' *Cynos.*

Albély Simon jó Filozofus.

Aszalai Mátyás. Historicus: de semmi munkája nints.

Aranka — a' ki a' *Drelincourt* Halál ell. va. vigasz. fordította.

* * *

Bábay Ferentz Pétfi Világi-Pap tanult ember.

Bene Pál Rétságban. szeteri a' Tudományokat.

Botrus János *Arad* Vármegyei Tábla-bíró, a' ki a' tudom. bers.

Bonis László *Tokajban* *Zemplin* Várm. Assess. sz. a' t.

Bacótzty Tamás *Esztergomi* Érsek, nézd *Istvánfit.*

Batzoni Mátyás *Erdelyi* Tudos ennek a' Száznak az elején.

Bakfai Ábrahám *Selmetzi-fi,* írt *Chronologiam Ducum & Regum Hungariæ.* *Cracoviæ* 1567.

Bakfay Bernhárd Nagy törvény tudó írt a' *Tripartitumra* egy *Commentariust.*

Balassa Bálint Gróf, egy Magyar *Pindarus,* a' ki. Sz. Hymnufokat írt.

Balog György Sopronyba, fordította a' *Corneliustés* a' *Cicero* leveleit.

Bársonyi György *Egri* Püspök. munkája, *Veritas toti mundo declarata.* élt *Leopoldus* Király alatt.

Balassa Ferentz Gróf, *Horvát-Ország* *Bán* s. a' t. egy *Mecenas* a' Hazában.

Benkő N. Kánonok Ur Nyitrán, tudós ember.

Bartfai Mátyás, írta a' vitéz Hunyadi János Históriaját Kolojvárt 1570.

Bentfik Mihály N. Szombati Hazatör. tanító. *Novissima Dieta &*,

Beleznai N. Gróf Fő Hadi-Vezér, a' Musák egy táplálója. Ebbe az Esztendőbe hólt meg.

Benitzky Tamás. N. Szombati-fi: híres a' Magyar rythmusokról.

Berlen János, a' ki 1678ban hólt-meg, írt egy Kommentet az Erdélyi dolgokról Berlen Gábor halálától fogva

Berlen Farkas Apafi Mihály Kancelláriusa. *Histor. de rebus Trans.*

Berlen Gábor Erdélyi Fejedelem, és egy Mecenas.

Berjényi Gróf a' ki a' pusztítás közben sem bántotta a' N. Szombati fő-oskolát.

Bél Mátyás Otjónára való Zolyom Várm. Született 1684ben 3. munkáiról, a' melyek közben forognak, esméreletes.

Bél Károly, Mátyásnak a' fia, Pofony-fi a' hol az Attya meg is hólt. híres ez is 3 munkáiról az égig.

Benkő József Közép-Ajtai R. Predikátor, a' *Hárlemi* Akadémia tagja, a' kinek munkái esmeretesebbek mint sem hogy mi azt meg-ditsérhesük.

Benkő Mihály Kár. Fejér-Vári Kánonok Ur, egy derék és a' tudom szerető ember.

Bárotzy Sándor Tsáfsz. és Kir. Magyar Test-örző-vitéz Bétsben, fok szép munkákat fordított Magyarra.

Bátory István Lengyel Országí Király s. a. t. írta az „*Step. Batory Reg. Pol. Epist. Decas, & oratio ad ordin. Poloniae. Lipsiae 1703.*

Barta Baltasar Szoboszlai-fi. Debretz. Senator.

Bottyáni József ő Éminenziaja, S. R. I. Princ. et. S. R. E. Cardin. Esztergomi Érsek, nagy Maccenas.

Bottyáni Ignác Gróf, Egri Præpoit. egy Mæcenas.

Balássi Tamás Bosniai Püspök, írta az Istvánfi Miklos élet.

Bod Péter M. Igeni R. Predikátor, egy az égből Hazánkba le-esett férfiak közül.

Bury János Karponára való, 1680. eszt tajban írt. *Scripta Hungarorum*

Bekk András Modri-fi. Ujhelyben lakik, Zemplén Vármegye föld-mérője.

Beleznai Mikkos, Oberster. hasznos ember.

Benyák Bernbárd, tud. Piár. Pesti Philos. Prof. P. O.

Benzur József elősz. Késmárky Prof. azután Pósonyi Senator, végre a' F. Camara Árkhiváriússa, egy az köz-zül a' tudós és szorgalmatos fejek közzül, a' kívül sok munkáiért díszekedhetik M. Ország. Sok munkái közt nevezetes a. 1. *Traët. de Gallic. & Lodom.* 2. *De authentic. Privil. S. Mont. Pannon.* 3. *Was hat der Landesfürst in Ungarn für ein Recht, in Geistlich. Sachen, cui pro Coronide addidit* 4. *Hungaria semper libera.*

Bekény Benedek XVI. Száz. Poeta, ki adta 1514. *Jun. Pannon. Eleg. &c.*

Berzevitzi Márton XVI Százb. Poeta.

Bogáti Miklos is

Bátori Kristóf Leánya Zamoscy János a' Lengy. Országi Kancell. feles. tudos Aszfzony volt s' Deákul is tudott.

Berényi Sándor Egri Kánonok és N. Bányai Plébános, tanult és a' t. sz. ember.

Besenyei György az előtt Magy. Test-örző Vitéz, esmeretes ember

Boáoky. N. Kolosvári R. Professor, tanult ember

Born Ignatz Károly Fejér-Vári-fi Bétfi Tanácsos a' kiről már emlékeztünk leveleinkben, hogy az *amalgamátziót* a' bányákban fel-találta.

Brotáfsy N. Komáromi fi, a' Sz. Ferentz rend. *super. Veszprém*ben

Brukentbal Sámuel Báró, Erdely. vólt. Gubernátor egy Maecenas.

Bánfy Dienes Gróf az Erdély most. Gubern. egy Maecenas.

Butsányi András Zolyom Várm-fi Saxoniában *va*gyon. Mathematikus.

Bercztold Ferentz Gróf, Zolyomi Püspök, és a' Tudom. Kormányozója azon a' részben, egy Maecenas

Berecz Mihály Kassai Pap, derék ember.

Barovius János törvényt tudó, munkája is jött-ki Kolosvárt 1593.

Bakats Tamás Eszterg. Érsek a. XVI százba egy tudós,

Balsaratti János a' XVI. Százban híres orvos.

Bauzner Sebestyén a' XVI. Száz. orv. nézd Veszprémi István Biographiáját

Bánfi Hunyadi János a' XVI Száz. nagy Philosoph.

Banczai Mátyás is

Bomel Tamása' XVI Százb. Historik.

Brutus Mihály vid. Pray Ind. Libr. Bibl. Bud.

Büky József Egri Kánonok Ur. d. e.

Büky N. Posonyi Prokát. a' kiről ez előtt 2 eszt. írt a' Magy. Hirm.

Benyovszky Magyar Gróf. Nyitra Vármegyéből való. Az a' híres Európai Héros, a' ki most Madagaskári Tsászar. Ki dölgozta a' maga életét frantziául, de még ki nem jött.

Benyovszky ennek Atyafia, Tsászári vólt Obester, de járta majd az egész Európát, sok nyelveket tud. Lakik Nyitra Várm.

Benyovszky Mihály Posony Várm. Ord. Notar. Olasz Országot meg járta, sok nyelveket tud.

Benkő Sámuel. Borsod Várm. Fízikus. tanult ember

Benkő József. Ref. Préd. a' Magyar Orsz. Statistikáját dölgozza.

Bossány Rosália N. Bosányba, olvasott Afzszzoyság.

Betsky Afzsz. Merskovits Leány, a' tud. szer. Afzszonyosság.

Bethlen Grófné Rhédey Leány, egy Musák' ápolgatója.

Beldi Gróf Brassón. Mæcenas.

Bethlen Grófné. Bethlen Leány, egy Musák' ápolgat.

Buszner Barthol. Erdélyi-fi. de cons. parts corp. hum. írt 1656.

Behámb János Posonyi-fi, írta a' többek közt *Net, Hung. antiquo modernæ* Lintzbe 1678

Beyth István 1582 esz. tájban, írt egy könyvet a' mely *Antverpiában* jött ki, a *Botyáni Baltas.* papja

Brodericus István Várzi Püspök. a' II Lajos Király Kancell. Le írta a' Moháts. veszedelmet 1526.

Bulyovszky Mihály Turotzi-fi, sok munkákat írt. 1705 &c.

Bajgler János Posonyi-fi írta *Collat. Jur. Rom.* & Hung. 1657

Breuer János Lőrsei orvos a' mult százban, v. Veszpr.
Biró Márton Veszprémi Püspök, munkáiról esme-
 retes ember.

Bárany György. Győr Várm. A. V. Lévo Préd. az
 uj Testam. és a' Luther Kátekizm. magyar. ford. So-
 prony. 1740

Borosnyai Sigmund Enyedi Profes. tudós ember.

Bodó Mátyás Prókátor, irt egy *Jurispr. Crimin.*

Bethlen Katalin Halier Grófné, hires, és tudós Afz-
 szonytság, le irta a maga életét, irt egy *Paist s. a. t. is.*
 1750ben holt meg.

Beilen Lajos. Grófné B. Veszélyi Leány. Dies-
 bachnak a' Keresz. Vallásra vezető munkáját Magyarra
 fordította. Kolosv. 1774. Lakik M. Váfarh. t. A.

Borbély István. Ts. K. Hadnagy.

Biró Antal. Guberniális Tanácsos Szebenben, egy
 Mæcenas.

Bottlik Pál. a' Gróf Koháry Ház Praefectus Sz.
 Anralon. fzer. a' tud.

Bernáth József. de Bernáthfalva, a' F. Királyi Tá-
 blán Tanácsos és egy Mæcenas.

Berzenerey Grófné tanult Afzszonytság és a' Musák
 apólgatója.

Bozák József Petendi Plébánus, a' tudomány szeret.

Bene András. de Nándor, Galabotson lakik, és a'
 fzelid mesterség. elébb mozdít.

Botth Ádám Illokba, egy tudomány. szeret. és
 elébb mozdító férjfiu.

Büdeskuti N. Szepesti Pap, és a' tudományok szeretője

Bárdy Ádám Rosnyai Kánonok Ur, egy a' tanult
 fejek közül.

Bogsch Jakab Sopronyi Prédikátor d. e.

Batsák N. Confiliarius a' F. K. H. T. Tanács. a' ki
 az előtt 3 esztendővel a' M. Hírmondó Cenfora volt: egy
 Mæcenas.

Bilek N. Piárista Sz. Annán. d. e.

Brezanótzsi N. a' Pofonyi fő Osk. az Ekklesiái Tör-
 vények Profess.

Bodó N. de Szalefarnos, törvénytudó volt irt. a' rep.

Bocatus János Poeta Rudolfus alatt, Kassai Polgár
 Mester.

* * *

Caspár Gaspár Secul. Pap. és nagy Mathemat. Lengyel - Országb.

Calovina József a' Kardin. Ő Eminent. Udvari Káplán.

Carove János Szerentsen, a' tudom. szeret.

Cajus I. Pápa Dalmáziából való, Pápa volt 283-tól fogva 296-tig.

Calixtus III. vagy János, Pápa, Magyar-fi, a' Pápa-fagot le tévén 1176-ban Benevent. Ersek lett.

Cálmán vagy *Kálmántzki Márton* tanult ember.

Cárolini Péter írta az Explic. Orthod. fid. advers. blasph. Vitteberg. 1571.

Cászi Barthol. Dalmata, írt Instit. ling. Slavon. Romæ 1604.

Chartuitius Püspök a', ki sz. István K. életét le írta és Colomann. ajánlotta.

Chladni György ísokat írt a' maga számkivetésében Német Országb. 1707.

Colosvári János Csanádi Püspök, ablegatus a' Trident. Concil. 1562.

Csáky Gróf Erdélyi Püspök. Mæcenas a' ki ez előtt 2 ezstendővel egy tudos Társaságot állított fel.

Csáky György Gróf. Mæcenas. a' ki Pósfonyban a' Játék néző helylyet állította-fel. ezzel a' felyül való írással, *quo ferat error, quo virtus, ludendo agitur.* És.

Csáky János Gróf, volt Judex Curia, most a' Theresia n. rendje tagja. Mæcenas.

Császáár András Rosnyai Prókátor, szeret. a' tudom.

Csák Gerárd. Jászai Præpost. tanult ember.

Cervus János Kalotsai Kánonok, és Theol. Prof.

Cetto Benedek Professors. vívelt férjfi, fok Dissert. nevezetes.

Chvasztina Ilyés Lötsei Rector, a' tudom. forg. ember. a' Kardin. ő Éminent. mikor Lötseré ment, ezt a' Chronost. írta.

PræVL. StrIgonIa poLLens Botthtyane thIara

SIs PatrIæ MVsIs sera per æVa DeCVs.

Czirbesz András Igloi Predikátor, hírcs a' Collegiójirúl.

Conrádi Norbert. a' Piárist. Rectora Nyitrán d. e.

Cox.

Conrádi András Orvos, és a' Phytic. Kir. Tárfas.
tagja,

Cornides Dániel Körmötzi fi, Gróf Teleki Józsefnek
a' peregrinartz. uti tárfa, hiresebb ember mint sem itt
egy két szóval le irhassam.

Crémis János Szepes Várm. most Predik. Borus.
Pomerániában

Csapody Lajos Veszprémi Kánonok, tanult ember

Csapó József Orvos, Debretzenben, munkáiról es-
merctes.

Cserey Farkas de N. Ajta, nagy törvényt-tudó, la-
kik Bétsben.

Csikos Benjámin M. Ország törv. Profess. Egerben.

Csérnyánszky János. Bakabány. Pred. írt munká-
kat is.

Csernák László Daventriai Professor Holláندیában.

Csoma Klára Tenken, olvasott Afzszonyfág.

Csuka Ferentz, a' tudom. szeret.

Coryli Sámuel. Turótz Vármegy. Német Országban
lakott, a' hol meg is holt. Nagy Theolog a' XVI.
Száz.

Csipkés Komáromi György Debretzenben Professor,
egy a' Magyar Áthénásban a' fő helylyet meg-érdemülök
közzül. írt *Scholam Hebraic.* &c. Traiectiad Rhem. 1654.
Explicat. Ling. Hungar. ibid. 1655. &c. Híres arról is
hogy a' Bibliát ő fordította leg-jobban Magyarra.

Csuzmai a' XVI. Száz. nagy Theolog.

Coxus Leonard. VIII. Henrik Angliai Királynak
Pædag. azután a' Lötsei Oskola Rectora 1521.

Cassai Sigmond, a' kit Phil. Melanchton 1545 Pe-
rény Péter Grófnak így recomendált „Kérlek hogy ezt
a' Sigmondot, a' ki emberféges ember, a' ki nem csak
a' Deák és Görög nyelvben, ha nem az Ekklesiái tudom-
mányokba is jártas, vedd oltalmad alá s a' t.

Cseh-Csuzi Jákab, a' ki a' gájákra is oda völt: azu-
tán Lofontzi 's Debretzeni Pap lett, írt egy Exeges.
Abdiásra.

Czeglédi István nagy R. Theolog a' XVI. Százban.

Csanádi Pál a' XVI. száz. tud. Socin.

Czanaky Mátyás a' XVI. száz. Philos.

Csuzi Sigmond a' R. Kathol. nagy Theolog.

Cs-

Csepregi Ferentz Kolosv. Prof. 1725. irt egy Hist. Dissert.

Cynimita Sebestyén a' non natus. nagy Theolog. irt egy könyvet. 1701ben. a' mely Bukarestbe jött ki Deákul.

Csapó József nagy törvényt tudó.

Cantemirus Demeter. Moldva Országai Fejed. irt könyvet is. vid. R. Horányi part. 2. p. 277.

Csikos Mihály Debretz, Kereskedő olv. emb.

Csech - Consiliár. és Nyitra Várm. Vice Ispán a' tud. szerez.

Csomos Mihály Kolosvári Profess. tanult ember.

Csevej János. M. Várhelylyen olvasott ember

* * *

Damiani Vátzi Kánonok. Tanult ember.

Demény László, Posony Vármegyei-fi Piarista tudós ember.

Demjény Antal a' Pesti fő Oskolába Jnr. Profess. tan. emb.

Detfi Samuel Rimaszombatból való Frankofurtumi ad oder Bibliothekár.

Dolechal Agoston Netzpáli Prédikátor

Dolechal Pál Borzai Predik.

Domby Sámuel de Gálfalda volt Borsod Várm. Physicus

Dugonits András Pesti Matheos Profess. tanult és eszm. emb.

Davidis Ferentz Erdelyi Unitar. Püspök. irt. *Epist. ad Eccles. Polon. & de regno millen. Christi* 1670.

Debretzeni János irt egy Theol. dissert.

Dévai Márton irt egy *disp. de statu animæ post hanc vitam.*

Draskovitz György a' Trident. Concil. Legatus. Pétfi Püspök

Draskovitz János Gróf, Horváth Országai Bán és Palatinus 1647.

Drávetzky — Hadi Tiszt, szép könyvei voltak még mikor en látt.

Darvas N. a' F. K. H. T. Tanács. Consil. egy Maecenas.

Dar-

Darvas József Ongán, szeretője a' Szelid Masters.
 Dubovitzky Andras Szepes Várm. Camer Tiszt, ta-
 nult ember.

Dobolyi István Felső Bányai Sénátor.

Döri Grofné. Girintsen egy a' Musák apolgatójok
 közül

Dobray Mihály B. Boszörményi Predik. derék ember

Deák János M. Igeni Predik. derék ember.

Domentits Mihály Pólgári Plébanus derék ember.

Detrich György olvasott ember. Liptó Várm. Német
 Lubellánb.

Dragósy Móses Nagy Várad, olvasott ember.

Diósy Adám Nyitra Várm. volt Vice Ispány és K.
 Tanátos a' tudom. nagy szeret.

Domokos Lajos Debretzenbe fokaig Biróság. viselt
 derék ember.

Domonkos Mihály Komáromban, szeret. a' tudom.

Darotzi György, írta az ortum & progress. Collegii
 acad. S. Iesu Claudip. 1736.

Dobner Ferdinand a' kineki kéfszen volt ez az írása,
 Suplementa Hungar. Lit. Zvittingeri: vid. der neue bü-
 cherfaal, part. 41. pag 376. Lipsiæ 1714

Dragfi Barthol. XVI. secul. tudos.

Deretskey Ambrás XVI. Secul. Theolog.

Duchon Florian ez is

Diószegi István és János a XVII. Százba nagy Theolog.

Deidrici György Erd. Teki-fi a' XVI száz. Poeta

Darotzi Ferentz Bereg Vármegyéből. írta a' Deser.
 rer. Trans. post Moldav. expng. 1616.

Dudits András Pétfi Püspök vid Katona, Hist. prag
 p. 2. pag 593.

Dobronoky György vid. laud. Katona, p. 2. pag 678.

Deserici József vid. laud. Katona ibid p. 848.

Darányi József Komáromban egy a' Musák apól. köz.

Dobai István a' XVII száz. Historic.

Dániel L. Bárá Erdelyben Maecenas és emberek sze-
 retője, a' kinek a' ditséretiről ez előtt 2 esztendővel szól-
 lott a' M. Hirmondó.

Daniel Poleixna. Bárá Kis Aszfzony, Bárá Vesselényi
 István Élete-Párja, egy Magyar tudós Saphó, a' Pictét
 Benedek Erhikáját Magyarra fordította és az Atytyának
 a' most említett Bárá Urnak, Atyai Intéjeit.

A' környüállások úgy feküsznek, hogy itt most addig meg-áljunk, míg több időt nyerünk ennek a' tsekély munkának végbe vitelére: olyan reménységben lévén hogy ezt a' kis igyekezetet nem a' keménység mérő serpenyőjébe fogják vetni, és meg mérni az É. Olvasók, ha nem csak a' szérént fognak velünk bánni, a' a' mint mi töllünk ki-telhetett. — Hogy pedig ez az egy két levél üressen ne maradjon: úgy gondoljuk, hogy az É. Közönségnek nem leszünk alkalmatlanok, ha egy tudos Haza-finak az értelmét ide le-írjuk; a ki a' Híftó-riákból ki-keresett erősegekkel mutatytya azt meg, hogy *A' KOTSI Magyar találmány, és hogymég a' nevét is a' Magyaroktól vették a' többi Európai Nemzetek is.* Mint-hogy azt az utazásokban és járkálásokban a' maga különös alkalmatosságaért az egész Európában be-vert járó eszöközt (Szekeret) a' melylyet a' Németek *Kutsénak* neveznek, az egész Európai nyelv egy forma neven hívja: innen igen azt lehet ki-hozni, hogy mind maga a' *Kotfi*, mind a' neve, egy Nemzetstiségnél állott-fel leg-először, és hogy az idők jártával ment - által a' más a' Nemzetekhez. Számtalan példák vagynak, a' melylyek ennek a' gondolatnak meg-probálására szolgál-nak, peld. ok. ezt a' szót *Menuet*, még eddig minden Európai nyelv meg-tartotta: mint hogy a' *Menuet* Tán-tzot a' *Frantzok* találták-fel leg-először, és ő töllök úgy ment a' többi Népekhez is. Ilylyen szó a' *Kotfi* is. Azoknak tehát a' kik ennek a' szónak eredetét próbál-gatták; azt is fel kellett volna keresgél-ni; hogy melylyik nemzettség tfinálta leg-először a' *Kotfit*: mert külön-ben ennek a' szónak le-hozása és meg-határozása, nem az igazságon, ha nem csak a' sületlen hozzá vetéseken fog-épülni; a' mint már ezt egy Svéd-orzági Professor *Ihre János* Ur a' maga *Upsálban* ki-jött hires *Glossarium Suiogethicumában* Tom. I. col. 1178. megjegyezte. Így-vagynak a' maga Deák szavai. „ *Kusk. Kotfis.* Tulajdon „ képpen *Kotfit* láttatik jelenteni, a' melylyet a' Fran- „ tzok *Cochernek*, a' Spanyolok is *Cochernek*, az Olaszok „ *Cocchiónak*, az Anglusok *Couchnak*, a' Magyarok *Cot- „ czynak* a' Belgák *Goetsének*, a' Németek *Kutsének*, „ a' ki pedig az ilylyen szeke- ret igazgatyttya, az An- „ glu-

„glusok Coachmannak, mások pedig, mint a' Frantzok
 „rövidebben Cochernek neveznek, mi pedig Kuskának
 „hivünk. Honnan eredt legyen, bajos meg mondani:
 „mint hogy nem tudjuk melylyik nép találta fel ezt a'
 „be-fedezett szekeret. Deáknak mondja *Menagius* ettől
 „a' szótól *vehiculum*, *Junius* Görögnek, ettől a' szótól
 „*ocleo* veho, hordozom, *Vachterus* Németnek mondja
 „ettől a' szótól *Kutten* be-fedezni, *Lye* Belgának ettől a'
 „szótól *Koetsen* fekünni, mintha tulajdon képpen lek-
 „tikát jelentene. El-halgatom a' mások értelmeiket. —

Én pedig bátorkodón azt meg-mutatni, hogy ez az említett neme a' szekérnek, a' Magyaroktól került, sőt azt is merem mondani, hogy a' maga született helylyétől nyerte a' *Kotsi* nevet is, és hogy mi töllünk vették a' más Nemzetek is. Az első bizonyosságom ebbe, *Lisztius* János Veszprémi Püspök és Ország Kancellárius-fa. Ez, a' *Sámbucus* Jánostól 1568ba ajándékba kapott Bonfinius Exemplárjának a' széleire, apró, de hasznos meg-jegyzéseket írogatott tulajdon maga kezével, a' mely exemplárt amaz Érdemes Práy Ur nekem is meg mutatott. A' többek között a' 4. Decas. az I. Könyv. a' hól Bonfinius azt mondja Mátyás Királyról, *Aurigatione assidua usus est.* ezeket a' szókat jegyzette s' írta fel *Lisztius* Bizony *Kotsi* nem volt (azután Deákul) mert már akkor az a' *Roma* szokás el-múlt; ha nem ha az akarja mondani az az Bonfin. hogy *Kotsin* járkált, a' melylynek a' Király a' fel-találója. — A' második Bizonyosság *Broderithus* István a' ki az 1526beli Móbatfi veszedelmet le irván ezt írja Tomory Pálról a' Kalotfai Érsekről. Hogy meg tudta a' Törökök jövetelét — — hirtelen fel ülven a' könnyű szekerekre, a' melyeket mi a helytől KOTCZÉnek nevezünk 20. Mart. Visegrádba a' Királyhoz menj. — A' harmadik író Herberstein Sigmond Báro Ur, a' ki 11dik Lajos Királynál Tsászári követ lévén azt írja, a' *Moscovia* dolgokról írt *Kommentariuss*ában. Basil. 1571 a' 145dik oldalon „ A' negyedik (Posta változtatás) 6 mértfölddel Győrön állól COTZI nevű faluba, a' melytől vették a' Szekeresek a' magok neveket, és máig is COTZInak neveztetetnek közönségesen — Ezt láttatik érteni Horváderik is egy XVI Százb. Historikus, a' ki az árkhivumokból ki-fizedett tudósításokból írt Német Hadközfáról a'

612 levelen azt mondja. V. Károly Császár, minthogy
kijárványos volt, egy Magyar Kotsiba ülibé aludni. Mint
hogy azért ezek a bizonyságok a mint én gondolom
elégségesek, az én értelmemnek a Kértségeskedésből va-
ló meg-szabadítására, egyebeket el-halgarván; csak azok-
ról a vizsza élésekről szollok egygyet két öt, a mely-
lyeket a Magyarok vittek véghez a Kotsival való élés-
ben. Mivel a Kotsi a XVI. Száznak a felén, még uj-
ság volt Magyar országban: nem tudta hogy minden
azon akart járkálni, azon ment az hadra is, és így nem
is tudta hogy annak közönséges törvéynyel akarta az
Ország elejét venni. Ugyan is a van az 1523 eszt. Vegezés-
ben a 20. lik artikul. És hogy az egy sessióju Nemesek
haszonloképen fejenként tartoznak insurgálni, és menni;
és nem Kotsin a mint némelyeknek szokások, ha nem
Katonai módon, vagy lovon, vagy, gyalog kötelezettek
elmenni; hogy hadakozhassanak. Hogy tehát a Kotsi
a Rómaiknál és Görögöknel ismeretetlen volt; meg ter-
szik ebből is, hogy először az semmi más nyelven a
Magyarok nem írták, ha nem csak vagy így magában,
Kotsi, vagy pedig Currus Kotsi, a mint ebből a Tör-
vényből világos. Éppen ezt bizonyítják az akkori kéz-
íráások, péld. ok. az 1526. évi esztendőbeli Királyi Köl-
tségek Laistroma, a melylyet elő hoz az eléggé meg nem
ditsértetett Prágy Ur, a maga Krónikájában az V. Rész. a
101. dik levelen, a q.) meg jegyz. a KOTSI fizetésre ad-
tak 50. for. réz pénzbe. az r.) meg jegyz. Költségnek
és a KOTSI kifizetésére s. a. t. 75 for. réz pénzt. is-
mét a t.) megjegyz. a 3. KOTSI s. a. t. — Cúspinianus
János, a ki Mátyás Királylyal és 11. dik Vladislauffal egy
időbe élt, és a ki I. Maximilián Császár Orvosa és Tá-
nátsoffa lévén, a mint maga mondja, 24. szor volt követ
Magyar országba, meg valja maga is, az I. Maximilian
Császár és Vladislaus s. a. t. össze jövésekről írt könyvé-
ben, Bél Matyás Urnál in Apparatu Sc. Dec. 1. Monum.
6. p. 292. hogy ez a szó KOTSI, születet Magyar-szó:
mert mikor Vladislauffnak s. a. t. Maximilián Császárhoz
maga szemeivel látott Bétsben lett meneteleket le írja,
a Magyar tizfraságról és pomparól, mint valami külö-
nös Charakterről ezt mondja, Sokan (a Magyarok) azo-
kon a könnyű szekereken jöttek, a melylyeket a született
nyelven KOTSInak hívják. — (A többit másfor.)